

מסורת הש"ס

מי שאחזו פרק שביעי גימין

ס.מ.

לעזי רש"י

לכרוקסי. חולי שבעין שקורין טייל"א: גוויין מחמת זקנה: וגיבסיה בטולא. סריא מנסא כוחלא וחדא מנסא מיניא. ממנו: תלפא מכחלי. מחול הוא כנף עץ שנטעל בו החול ונותן בעין: תלפא מכחלי. שלשה פעמים: לימלי. יסוס בעינו: דאי לא. מחדהר דלא לימלי טפי פקע עיניה: לשברירי דליילא. סגוריס גדלות על הארס בלינה: שודרא ברקא. חבל של שיער בהמה ושל זנב סוס ופרה: וניסר חדא כרעא מיניה וחדא כרעא מכללא. יקסור אחד מרגליו ורגל הכלב בשני ראשי המכל: ונטרפו ינוקא חספא אכסריה. יקסוקו מיוקוק שכי מסיס אחרי: ויאמרו. לחס זה: אסא כלבא אכסא סרגול. וקן כלב שזטה מרגול: אומלי. תמיכת גשר: ונפניכו ניהליה. בני הנחיס להקן אומלי ציטורא דרשא: קלקלי. אשפות: ליפסוט. תיר הקשר מרגול: ככסיפא דעיני. כצנת עיני: סומקי. טחוליס: אכספא דאומא. כלי חרס מגול שמקוין לתוכו דם: ונימא ליה עורא. לפמיתא הכ לי ואיכול: טפי שילא כו'. לחס הוא: טעס דלי כמי כספ. לחס הוא: אשלא דעורא. חבל של מיטה: וקורטפא. יייר של מוכין: וטוריקא. קרוי"ג: וסומקא דלולבא. דבר אדום הגדל בלולב: ונדיל ספילתא. לשון גדלים¹⁰. יעשה פמילה מן הזמר: ולעמיש כחלא. ישרה בחומץ: ונינדביל. יגלגלו כאפר ודבק האפר בו: ונשרו עליה. דרך מרחץ: סריך. נדק הקס דגס: אשכרי"ס: כיון. דמא דכנדא שהיא תלויה למטה מן הריחה עולה למעלה ופסיק דרך הפה: אימר אסומי אסמה. כולה כנדא ולא נשמיר הימנה כלום ונפל לריאה דרך קנה הכנד שמוצר לקנה של ריאה: כוני. מלא אברוף: פירמא דסילקא. קנינת מרדס מנידור"ר: פירמא. מין עשב וי"א מדיירשר"ש: ונגנדן. כשיער כל אלו: כנסא פטירפא. אנטרי"ל של בהמה שהיתה פטר רחם לאמה: לככא. חולי השיינס הפנימיים: סומא יחידא. ראש שוס שלא היה בו אלא זלע אחד: ונמרסיס. ישמקנו: אסורפא דליילונא. על זפוקן של כוהן יד: ונדדה לבשריה. שלא יגע אותו שוס כבשרו: דקטי לחורא. לרע"ב. אכעבועות הגדלים

הכא משמע דיש לה רפואה וכן צ"י המוליא יין (שנה דף עח.) נמי קאמר שכן כותלין לכרוקסי וקשה דכבדורות (דף נח:) חשיב ליה גבי מומין הקבועין ואומר רבינו יצחק דלל מה שאינו עובר מאליו או ע"י רפואה קלה חשיב מוס קבוע י"י נמי רפואה דהכא ודהמוליא היינו בתחילת המולי אכל כסוף המולי אין לו רפואה: לככא. שניס כדפי כקונטרס כלן ולא כמו שפירש בעלמא (ע"י דף עח.) דהיינו מניכיס מדאמרין בערבי ספסיס (דף קג.) לא משקך ככא וכן כותלין (דף עג:) נמור ככי ושיני דגברי זה לא שייך לומר במיכיס: רב

וליתבינהו ניהליה כביצורה דרשא וניכלינהו¹¹ בקלקולי דמתא בחר הכי לפשוט שודרא ברקא ונימרו הכי שברירי דפלוגי בר פלוניתא שבקינהו לפלוגי בר פלוניתא וליחרו לככא בבכיתא דעיניה לשברירי דיממא ליתא שבעה סומקי מגווא דחיותא ונישוינהו אחספא דאומנא וליתבי איהו מגווא ואיניש אחרינא מאבראי ונימא ליה עוריא הב לי דאיכול ונימא ליה האך פתיחא סב איכול ובחר דאכיל ליתבריה לחספא דאי לא הדדי עילוייה לדמא דאתי מחירא ליתי גברא כהן דשמיה לוי וליכתוב ליה לוי למפרע ואי לא ליתי איניש מעלמא וניכתוב ליה אנא פפי שילא בר סומקי למפרע ואי לא ניכתוב ליה הכי מעט דלי כמי כסף מעט דלי כמי פגם ואי לא ליתי עיקרא דאכספתא ואשלא דפיריאי עתיקא וקורטפא ומוריקי וסומקא דלוליבא ונקלינהו בהדי הדדי וליתי גבבא דעמרא וניגדול תרתי פתילתא ולממיש בחלא וניגדבל בקיטמא הדין וניתבי בנחיריה ואי לא יחזוי אמת המיס דאולת ממורה כלפי מערב ונפסע וניקום חד כרעא להאי גיסא וחד כרעא להאי גיסא ונישקול מינא בידיה דימינא מתותי כרעא דשמאליה ובידיה דשמאלא מתותי כרעא דימיניה וניגדול תרתי פתילתא דעמרא וניממיש במינא וניתבי בנחיריה ואי לא ליתבי תותי מרובא ונייתו מיא ולישרו עליה ולימרו כי היכי דפסקי הני מיא ליפסוק דמיה דפלניא בר פלניתא לדמא דאתי מפומא בדקינן ליה בגילא דחיטתא אי סריך מריאה קאתי ואית ליה תקנתא ואי לא מכבדא קאתי ולית ליה תקנתא אמר ליה רב אמי לרב אשי והאנן איפכא תנן¹² נישל הכבר ולא נשתיר הימנה כלום הריאה שניקבה או שחסרה אמר ליה כיון דמפומיה קאתי אימר איתמחוי איתמח אמר מר אי מריאה קאתי אית ליה תקנתא מאי תקנתיה ליתי שבעה¹³ כונו מפירמא דסילקא ושבעה כוני פירמא דכרתי וחמשה כוני פירמא ותלתא כוני דטלפחי וכונא דכמונא וכונא דחבלי וכנגדן כנחא שפירתא וליבשיל וליכול ולישתי אבתריה שיכרא חריפא דטבת לככא אמר רבה בר רב הונא ליתי תומא יחידא ונימריסי במישחא ומילחא ונתביה אטופריא דאליונא דההוא גיסא דכייב ליה ונחרד ליה גרנפא דלישא וניודרה לבישריה דקשי לחיורא לחינכי אמר רבי יוחנן¹⁴ חומתי כי ממרו ועיקרא דחומתי עדיף מממרו וניקוט בפומיה הני לאוקומי לבשולי ליתתי פארי דריש נפיאי וטלפחי בעפרייהו ושובלילתא והומרתא דכשותא וניקוט כאמגווא בפומיה לאיפתוחי לינפח ליה חבירה תחלי חיותא בגילא דחיטתא לאסוקי ליתי עפרא מטולא דבית הכסא וניגבול בדובשא וניכול דמעלי ליה לברסם ליתי כי פיסתקא דנישרו וכי אמגווא דחלבניתא דובשניתא ומלי תרוודא דובשא חיורא ומלי נטלא בת מחוזא חמרא נקדא ונישלוקינהו בהדי הדדי וכי בשיל נשדור בשיל ליה כוליה ואי לא ליתי רביעתא דחלבא דעזא חיותתי ונישייפה

- טייל"א (מיל"א). קיום
- בעין הפוגע בראיה.
- קרוי"ג כרובס.
- איטרי"ס
- [איטרי"ס]. קש.
- פנידור"א
- [פנידור"א]. סילק קצין.
- מדיירשיש
- [מדיירשיש]. קין
- דובכן הכי.
- אינטרי"ל. סוסן הפנימי.
- גלני"ט [גלני"ץ]. בלוט.
- אשטרנגילין
- [אשטרנגילין].
- דלקת שקי"ס.
- סילטרי"ו [סילטרי"א].
- בן-חרצית [נחמ].
- כדמוני"א [בלדימוני"א].
- שוקר האלטיס.
- פנידור"י. חילבה
- [פנידור"י]. יוחי. צמח
- המסמס לחבלין.
- הומל"ין. כשות.
- אשטרנגילין
- [אשטרנגילין].
- דלקת שקי"ס.
- צודי"ר [צודי"ר].
- נחל חרספ.
- גלני"ט. בלוט.
- אמניק"א [אמניק"א].
- כלור. אטויה.
- גלמ"א. חלבנה.

בגרון כמין גלני"ט ובלשון רומי אשטרנגילין¹⁵: סומסי כי ממרו. עלי של חמוס פילטרי"ו טוב לרפואה זו כמין עשב שקורין ממרו בלשון ארמי: ועיקרא דסומסי. שורש החימוס פילטרי"ו: עדיף. לרפואה מממרו. ממרו כדמוני' לשון מורי: פני. מומתי וממרו: לאוקומי. החולי שלא ינפח יותר מדאי: לבשולי. האכעבועות שתקן להם שלהן לחון שהיא יולאה כשיבקעו אוחו: פארי דריש נפיא. סוכים גדולים שאפין למעלה כנפה כשמרקדין: ועלפחי כעפרייהו. עששים עם עפר שנתלשו בהן: ושבלוליסא. תלתן פינגרי"י: וסומרפא דכשופא. פרת שכשכות הימלון: כאמגווא. כשיער אגוז: לפסומי. האכעבועות של אשטרנגילין שיעקעו ותלא הלימה: לינפח ליה. בגרונו: בנילא דמיטפא. שהוא חלול ויכניס וזע השחלים לתוכו כראשו אחד ויכניסנו בתוך פיו של חולה עד הכליעה וינפה חכירו כראש האחר וילאו השחלים ופלו וימטו על החולי: לאסוקי. להעלות גשר לרפואת הביקוע: מטולא דכיס הכסא. מחמת כל אנסיס המסודרות לביה הכסא בשדות וממוקטות כעין מושב: לברסם. חולי שקורין לורי"ר והוא נא מן הראש דרך החוטם: כי פיסתקא דנשדור. כשיער גלני"ט של ארז מסס נשדור שקורין אמניק"א: תלכניסא דובשניתא. מלכנה מתוקה שקורין גלמ"א: פירודא. קף. נטלא. כלי מחזיק רביעית: חמרפא נקדא. יין ללול יפה שאינו אדום: וכי בשיל נשדור בשיל כוליה. זה סימן יהיה לך לכשישאל הנשדור כדוע שאר סמנין מנושלין לפי שהוא קשה: ונשייפה